

TISKOVÁ ZPRÁVA
Vlašimské astronomické společnosti o.p.s.
ze dne 7. 5. 2016

Vlašimská astronomická společnost o.p.s., Bohuslava Martinů 1341, 258 01 Vlašim

Den vlašimské hvězdárny v pátek 20. května 2016

*Vlašimská hvězdárna zahajuje návštěvnickou sezonu v květnu 2016 speciální přednáškou „**Meteory a jejich pozorování – meteority a jejich hledání**“*

Vlašimští amatérští astronomové uspořádají v pátek 20. května 2016 u příležitosti Dne vlašimské hvězdárny, kterým připomínají 55. výročí otevření hvězdárny pro veřejnost v roce 1961 a znovuotevření v roce 1996, odpolední pozorování Slunce, přednášku astrofyzika dr. Lukáše Shrbeného, prohlídku hvězdárny a pozorování noční oblohy.

Lukáš Shrbený z ondřejovské hvězdárny seznámí posluchače se základním názvoslovím v oblasti fyziky meteorů a jejich pozorování. Ukáže zdroje meziplanetárních částic dopadajících na Zemi a vysvětlí vznik a vývoj meteorických rojů. Stručně představí i charakteristiky meziplanetární hmoty, které dokáží vědci určit z fotografického pozorování bez nutnosti nálezu meteoritu. Popíše dělení a vzhled meteoritů a představí možnosti jejich hledání a jejich význam pro vědecký výzkum.

DEN VLAŠIMSKÉ HVĚZDÁRNY - Program

- 17:00 hodin - pozorování sluneční aktivity dalekohledem v hladině H-alfa
- 18:00 hodin - speciální přednáška
„Meteory a jejich pozorování – meteority a jejich hledání“
Dr. Lukáš Shrbený, vědecký pracovník Oddělení meziplanetární hmoty Astronomického ústavu AV ČR v Ondřejově
- 19:15 hodin - soutěž o ceny
- 20:00 hodin - prohlídka hvězdárny
- 21:00 hodin - pozorování noční oblohy dalekohledy i pouhým okem s výkladem demonstrátorů

Astronomická zajímavost

Neobvykle jasný meteor ozářil v noci ze 7. na 8. května 1991 nebe nad Československem. Vesmírné těleso o hmotnosti čtyř tun bylo tisíckrát jasnější než Měsíc v úplňku. Bolid pohasl ve výšce asi 17 kilometrů západně od Benešova, po němž byl pojmenován. Podle astronomů tehdy z asi čtyřtunového tělesa malá část o hmotnosti několika kilogramů dopadla na zemský povrch. Přes dvacet let však nic nemohli najít. A pak k nálezu došlo – **další podrobnosti se dozvědí návštěvníci vlašimské hvězdárny v pátek 20. května 2016 na speciální přednášce dr. Lukáše Shrbeného, člena vědeckého týmu z ondřejovské observatoře.**

Snímek bolidu pojmenovaného příznačně Benešov ze 7. května 1991 pořízený na stanici ČHMÚ Přimda v západních Čechách. FOTO: Astronomický ústav AV ČR

O přednášejícím

Dr. Lukáš Shrbený vystudoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy v Praze (doktorské studium). 2 roky pracoval v Imperial College v Londýně na mezinárodním projektu Pouštní bolidové sítě, (UK, ČR a Austrálie). V rámci tohoto projektu se podílel na nálezů meteoritů Bunburra Rockhole a Mason Gully. Po návratu do ČR pokračoval v Astronomickém ústavu AV ČR na hvězdárně v Ondřejově ve vědecké práci v oddělení Meziplanetární hmoty ve skupině Fyziky meteorů. Zabývá se především popisem fyzikálních vlastností bolidů meteorických rojů a jejich světelných křivek. S kolegy se podílel na nálezů meteoritů Benešov a Žďár nad Sázavou a na popisu pádu meteoritů Čeljabinsk. Provozuje vlastní digitální kameru, která zachytává spektra jasných meteorů a poskytuje tak doplňkové informace o jejich chemickém složení.

Je ženatý, má dvě děti, ve volném čase se navíc věnuje horské turistice, přírodě (noční i denní obloha - hlavně halové jevy) a sportu (fotbal, florbal, cyklistika, plavání).

Hledání meteoritů - Lukáš Shrbený (vlevo) a Pavel Koten
FOTO: J. Borovička, Astronomický ústav AV ČR

Adresa: Hvězdárna Vlašim, Blanická 1095

web: www.vas.cz

e-mail: vas@vas.cz

Použité zdroje:

Soukromý archiv dr. Lukáše Shrbeného

<http://www.novinky.cz/veda-skoly/402705-v-roce-1991-ozaril-oblohu-nad-benesovskem-ctyrtunovy-meteor-nalezeni-ulomku-trvalo-20-let.html>